

አስራኤል አገር
የትምህርት ሚኒስቴር
የፈተናው ዓይነት፡-
የ2ኛ ደረጃ ት/ቤት መልቀቂያ ፈተና
የፈተናው ጊዜ፡-የ2016 ዓ.ም የበጋ ፈተና
የፈተናው ቁጥር፡- 009184
ወደ አማርኛ የተተረጎመ (6)

מדינת ישראל
משרד החינוך
סוג הבחינה:
בגרות לבתי ספר על-יסודיים
מועד הבחינה: קיץ תשע"ו, 2016
מספר השאלון: 009184
תרגום לאמהרית (6)

ዕብራይስጥና አጠቃላይ ሥነ-ጽሑፍ
በሪፎርሙ ትርጉም ያለው የማስተማር
ዕቅድ መሠረት
ለአዲስ ገቢዎች
ለኃይማኖተኛ ት/ቤቶች

ספרות עברית וכללית
על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית
לעולים חדשים
לבתי ספר דתיים

ለተፈታኞች የቀረቡ መመሪያዎች

፡.ለፈተናው የተሰጠው ጊዜ፡- አንድ ሰዓት ተኩል።

፡.የፈተናው መዋቅርና የነጥብ አስጣጥ፡-

ይህ ፈተና ሁለት ምዕራፎች አሉት።

ምዕራፍ አንድ - ስድስት ንባብ (የጠቢባን ሥራ እና አጭር ታሪክ)፣ ተውኔትና ብቸኙ-ተውኔት
(2x30) - 60 ነጥብ

ምዕራፍ ሁለት - ግጥም (የጸሎት ቤት ግጥም፣ የመካከለኛው ክፍለ ዘመን ግጥሞች እና የ20ኛው መቶ ክፍለ ዘመን የዕብራይስጥ ግጥም)
(2x20) - 40 ነጥብ
በአጠቃላይ - 100 ነጥብ

፡.ለመጠቀም የተፈቀደ የመርጃ መሣሪያ፡-

(1) ክፍል ውስጥ ትምህርት የተሰጠባቸውን የፈጠራ ሥራዎች የያዘ የታተመ ዝርዝር።

(2) የውጭ ቋንቋ - ዕብራይስጥ / ዕብራይስጥ - የውጭ ቋንቋ መዝገበ ቃላት እንደ ተማሪው ምርጫ።

፡.ልዩ መመሪያዎች፡-

(1) በክፍል ውስጥ ትምህርት የተሰጠባቸውን የፈጠራ ሥራዎች ዝርዝር ከፈተናው ደብተር ጋር ማያያዝ ግዴታ ነው።

(2) አንድ ዓይነት የፈጠራ ሥራን ለተለያዩ መልሶች መጠቀም የለም።

እንደ ንድፍ (טיוטה) መጻፍ የምትፈልገውን በሙሉ (Cዕሶችን፣ የሒሳብ ስሌቶችንና የመሳሰሉትን) በፊተና ደብተሩ ላይ ብቻ፣ በተለይ ገጾች ላይ ጻፍ።
በእያንዳንዱ የንድፍ ገጽ ላይ "ንድፍ" ብለህ ከላይ ጻፍ።
ማንኛውንም ንድፍ በሌላ ወረቀት ላይ ስትጽፍ ከተገኘህ ፈተናህ ውድቅ ሊሆን ይችላል።

በዚህ መጠይቅ ላይ ያሉ ጥያቄዎች ለወንድ እንደተጠየቁ መስለው ቢቀርቡም፣ ጥያቄዎቹ ለወንድም ለሴትም ተፈታኞች ያገለግላሉ።

መልካም ዕድል!

הוראות לנבחן
א.משך הבחינה: שעה וחצי.
ב.מבנה השאלון ומפתח ההערכה:
בשאלון זה שני פרקים

פרק ראשון - סיפורת (מעשה חכמים, סיפור קצר),
דרמה ומונודרמה
(2x30) - 60 נקודות
פרק שני - שירה (פיוט ושירת ימי הביניים, השירה העברית במאה ה-20)
(2x20) - 40 נקודות
סה"כ - 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש:

(1) רשימה מודפסת של היצירות שנלמדו בכיתה.
(2) מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי, לפי בחירת התלמיד.

ד. הוראות מיוחדות:

(1) חובה לצרף למחברת הבחינה את הרשימה המודפסת של היצירות שנלמדו בכיתה.
(2) אין להדגים בתשובות שונות על פי אותה יצירה

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בטיוטה (ראשי פרקים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

ጥያቄዎች

ምዕራፍ አንድ - ስድስት ንባብ (የጠቢባን ሥራና አጭር ታሪክ)፣ ተውኔት እና

ብቸኛ-ተውኔት (60 ነጥብ)

ከ1-12 ካሉት ጥያቄዎች ውስጥ ሁለቱን መልስ (ለእያንዳንዱ ጥያቄ 30 ነጥብ)።

የጠቢባን ሥራ (መעשה ጥቅም)

1. ከፊትህ ያለውን የጠቢባን ሥራ "מר עוקבא" አንብብ እና ቀጥሎ ባለው ጥያቄ ላይ መልስ ሰጥ።

1 מר עוקבא — הָיָה עֲנִי בְּשִׁכּוֹנָתוֹ,

וְהָיָה רָגִיל כָּל יוֹם לְזִרֵק לוֹ אֶרְבָּעָה זְוִיִּים בְּצִנּוֹר הַדָּלָת.

פַּעַם אַחַת אָמַר [הָעֲנִי]: אֵלֶּךְ וְאַרְאֶה מִי עוֹשֶׂה עִמִּי טוֹבָה זוֹ.

אוֹתוֹ הָיוּ שָׁהָה מֵרַע עוֹקְבָא בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ הַרְבֵּה, וְהִלָּכָה אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ.

5 בֵּינוֹן שָׂרָאָה אוֹתָם הָעֲנִי שָׁהָמוּ עֲצָמָם לְדָלָת — יָצָא אֶתְהִיָּה.

בְּרַחוּ וּנְכַנְסוּ שְׁנֵיהֶם לְתִנּוֹר גָּרוֹף.

נָכוֹן רָגְלוֹ שָׁל מֵרַע עוֹקְבָא.

אָמְרָה לוֹ אִשְׁתּוֹ: תֵּן אֶת רַגְלֶיךָ עַל רַגְלִי.

חָלְשָׁה דַּעְתּוֹ.

10 אָמְרָה לוֹ: אֲנִי מְצוּיָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת וְהַנֶּאֱמָתִי קְרוֹבָה [לְעֵינַיִם].

በጠቢባን ሥራ "מר עוקבא" የሚታወሱትን ሁለት ቦታዎች ምረጥ እና የዚህን የጠቢባን ሥራ ዋና (ማዕከላዊ) ሐሳብ ለመቅረጽ ያላቸውን የሥራ ድርሻ አብራራ።

ልብ በል፡ አንድ ዓይነት የፈጠራ ሥራን ለተለያዩ መልሶች መጠቀም የለም።

አጭር ታሪክ (סיפור קצר)

2. יד ושם / אהרן מגד

አያት (ሳባ) ዚስኪንድ ከይሁዳ ጋር ሲከራከር የሚናገራቸው ነገሮች ያሉበት ክፍል

በፊትህ አለ። ክፍሉን አንብብና ቀጥሎ ያለውን ጥያቄ መልስ።

[...] "אומר לך מהו קשר" - אמר סבא זיסקינד במתינות - "קשר הרי זה זיכרון." [...]

የአያት ዚስኪንድን ንግግሮችን ተንትን እና በታሪኩ ማዕከላዊ ጥቂት ሐሳቡን እንዴት እንደሚያንጸባርቁት አብራራ።

በታሪኩ ውስጥ ለጥቂቱ መፍትሔ አለ ወይ? መልስህን በምሳሌ አሳይ እና አብራራ።

3. እገደገደ / "መጠሪያ"

ለማቴልፋ ሊዘል የሕይወት ሂደት ስቃይ መንስኤ የሆኑትን አብራራ።
በመልስህ ላይ ከባህሪ ጋርም ግንኙነት ያላቸውን መንስኤዎች እና ከምትኖርበት
ማኅበረሰብ ግብረገብ ጋር ግንኙነት ያላቸውን መንስኤዎችም ጻፍ።

4. እገደገደ / "መጠሪያ" እና ለገደገደ / "መጠሪያ" የሚገኙትን ጥያቄዎች መልስ።

አጭር ታሪክ አብዛኛውን ጊዜ በአንድ ማዕከላዊ መዋቅር ላይ ያተኩርና ያገለጻል
(መዋቅሮቹ እንደ ገጽ-ባህሪ፣ ክስተት፣ ግጭት፣ ምልክት የመሳሰሉት ናቸው)።
የተማርከው አጭር ታሪክ የሚያተኩርበትን ማዕከላዊ መዋቅር ግለጽ እና ይህ መዋቅር ስለ
ሰው ምን እንደሚያስተምር አብራራ።

ተውኔት (ክፍል)

5. በግልጽ / "በግልጽ"

በፊት ሁሉ (ወይን) ለሌና (ክፍል) የምትናገራቸው ነገሮች ክፍል አሉ። ክፍሉን አንብበው
እና ቀጥለው የሚገኙትን ጥያቄዎች መልስ።

እንደዚህ ነገሮች መሠረት ያሉ እንዴት ነው ሌና ቤተ መንግሥቱን እንድትለቅ
ልታብላት የምትሞክረው? (10 ነጥብ)

ቢ. ቤተ መንግሥቱን ለመልቀቅ በመስማማት እና ባለመስማማት ሌና የምትሰጣቸው
ማስረጃዎች ምን ምን ናቸው? ምን ለማድረግ ትወስናለች? መልስህን በምሳሌ
አሳይ እና አብራራ። (20 ነጥብ)

6. "እገደገደ / "በግልጽ"

ከአ - ቢ የሚገኙትን ሁለት ንዑሳን ጥያቄዎች መልስ።

አ. በዮራም እና በደቢ መካከል ያለውን ግንኙነት ግለጽ እና ይህ ግንኙነት ስለ
እያንዳንዳቸው ምን እንደሚያስተምር አብራራ። (15 ነጥብ)

ቢ. ኑሪት ለዮራም ያላት አመለካከት ደቢ ለአዲስ ገቢዎች ካለው አመለካከት የተለየ
መሆኑን ያንጸባርቃል/ ያሳያል። ይህን ውሳኔ በምሳሌ አሳይ እና አብራራ።
(15 ነጥብ)

- ብቸኛ-ተውኔት (ሙከራ)**

- /ገጽ 5 ላይ ይቀጥላል/

ምዕራፍ ሁለት - ግጥም (የጽሑፉ ስም) ፣ የመካከለኛው ክፍል ዘመን ግጥሞች፤

የ20ኛው መቶ ክፍለ ዘመን የዕብራይስጥ ግጥም (40 ነጥብ)

ከ13-19 ካሉት ጥያቄዎች ውስጥ ሁለቱን መልስ (ለእያንዳንዱ ጥያቄ 20 ነጥብ፣ በአጠቃላይ 40 ነጥብ)።

የጽሑፉ ስም ግጥም (ፍጥ)

13. በፊትህ ያለውን የጽሑፍ ስም ግጥም አንብብና ቀጥሎ ያለውን ንዑስ ጥያቄ መልስ።

יָדִיד נֶפֶשׁ / ר' אלעזר אזכרי

יָדִיד נֶפֶשׁ אֵב הַרְחֵמוֹן, מְשׁוֹךְ עֲבָדְךָ אֶל רְצוֹנְךָ,

יְרוּץ עֲבָדְךָ בְּמוֹ אֵיל, יִשְׁתַּחֲוֶה מִוֶּל הַדָּרְךָ,

כִּי יַעֲרֵב לוֹ יְדִידוֹתֶךָ מִנִּפְתַּת צוּף וְכָל טַעַם.

הַדּוֹר, נֶאֱחָה, זִיו הָעוֹלָם, נִפְשֵׁי חוֹלֶת אֶהְבֶּתְךָ;

אֲנִי אֶל-נָא רַפָּא נָא לָהּ בְּהִרְאוֹת לָהּ נַעַם זִיוְךָ;

אִז תִּתְחַזֵּק וְתִתְרַפָּא וְהִיְתָה לָהּ שְׂמִיחַת עוֹלָם.

וְתִיק יִהְיֶה מִן חֲמִיד וְחוּס נָא עַל בֶּן אוֹהֶבְךָ,

כִּי זֶה בְּמָה נִכְסֶף נִכְסֶף לְרֵאוֹת בְּתַפְאַרֶת עֲזֶךָ,

אֲנִי, אֵלִי, מִחֲמַד לְבִי, חוֹשֶׁה נָא, וְאַל תִּתְעַלֵּם.

הַגִּלָּה נָא וּפְרֹשׁ, חֲבִיב, עָלִי אֶת סִבַּת שְׁלוֹמְךָ,

תֵּאִיר אֶרֶץ מִבְּבֹדְךָ, נְגִילָה וְנִשְׂמִיחָה בְּךָ.

מִהֵר, אֶהוּב, כִּי בָא מוֹעֵד, וְחַנּוּנִי כִּימִי עוֹלָם.

በጽሑፉ ስም ግጥሙ ሁለተኛው ስም (ስንኞች) ለበሽታና ለፈውስ/መዳን ግንኙነት ያላቸው የቋንቋ ሥዕሎች አሉ።

በእነዚህ የቋንቋ ሥዕሎች እና በጽሑፉ ስም ግጥሙ ማዕከላዊ ሐሳብ መካከል ያለውን ግንኙነት አብራራ።

የመካከለኛው ክፍል ዘመን ግጥሞች

14. ከፊትህ ያለውን ግጥም አንብብ እና ከዚያ ቀጥሎ ያለውን ጥያቄ መልስ።

יְדַעְתִּנִּי בְּטָרֶם תִּצְרֶנִּי / ר' יהודה הלוי

יְדַעְתִּנִּי בְּטָרֶם תִּצְרֶנִּי, / וְכָל עוֹד רוֹחֶה בִּי – תִּצְרֶנִּי.
הֵי־שׁ לִי מַעֲמָד, אִם תִּהְיֶה פָּנִי, / וְאִם לִי מַהֲלָךְ, אִם תַּעֲצֶרְנִי?
וְמָה אֶמָּר? – וּמַחֲשָׁבִי בִידֶךָ! / וְמָה אוֹכַל עֲשֶׂה עַד תַּעֲזֹרְנִי?
דִּרְשִׁיתִּיךָ בַּעַת רָצוֹן – עֲנֵנִי / וּכְצִנָּה רָצוֹנָה תַעֲטֹרְנִי,
הִקְיַמְנִי לְשֹׁחַר אֶת דְּבִירֶךָ / וְאֶת שְׁמֶךָ לְבִירֶךָ עוֹרְרֶנִּי!

በግጥሙ ካሉት ወጥመዶች/እንቅፋቶች (תקבולות) **ט-ለ-ט** አብራራ እና ከእሱም

እያንዳንዳቸው የግጥሙን ማፅከላዊ ሃሳብ እንዴት እንደሚያገለጹ ጻፍ።

15. ከፊትህ ያለውን ግጥም አንብብ እና ከዚያ ቀጥሎ ያለውን ጥያቄ መልስ።

שֹׁפֵל רוּחַ / ר' שלמה אבן-גבירול

שֹׁפֵל-רוּחַ, שֹׁפֵל-בֶּרֶךְ וְקוֹמָה, / אֶקְדָּמְךָ בְּרַב פֶּחַד וְאִמָּה.
לְפָנֶיךָ אֲנִי נֹחֵשׁ בְּעֵינִי / כְּתוֹלַעַת קִטְנָה בְּאֶדְמָה.
מְלוֹא עוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין קֶץ לְגִדְלוֹ, / הֶכְמוֹנִי יְהִלְלֶךָ, וּבִמָּה?
הִדְרֶךָ לֹא יְכִילוֹן מִלְּאֲכִי-רוֹם – / וְעַל אַחַת אֲנִי כִמָּה וְכִמָּה!
אֲשַׁחַר אֵל בְּרָאשִׁית רַעֲיוֹנִי / אֲשֶׁר לְשִׁמוֹ תִּהְלֵל כָּל נִשְׁמָה.

የግጥሙን የመጨረሻውን ቤት አብራራ እና ግጥሙ በፍንጭ በተሰጠው ጸሎት እንዴት እንደሚሰማ ጻፍ።

የ20ኛው መቶ ክፍለ ዘመን የዕብራይስጥ ግጥሞች

ሀገረ-አስራ-ኤል እና ኢየሩሳሌም

16. ከፊትህ ያለውን ግጥም አንብብ እና ከዚያ ቀጥሎ ያለውን ጥያቄ መልስ።

אָרן / לאה גולדברג

בָּאֵן לֹא אֶשְׁמַע אֶת קוֹל הַקּוֹקֵיָה.
בָּאֵן לֹא יִחַבֵּשׁ הָעַץ מִצְנַנְפֶּת שְׁלֵג,
אָבֵל בָּצֵל הָאָרְנָיִם הָאֵלֶּה
כֹּל יִלְדוּתִי שְׁקָמָה לְתַחֲיָה.

צִלְצוֹל הַמְּחַטִּים: הִיָּה הִיָּה —
אֶקְרָא מוֹלָדֹת לְמַרְחֵב־הַשְּׁלֵג,
לְקַרֵּחַ יִרְקָרֵק בּוֹבֵל־הַפֶּלֶג,
לְלִשׁוֹן הַשִּׁיר בְּאַרְץ נִבְרִיָּה.

אוֹלֵי רֶק צִפּוֹרֵי־מָסַע יוֹדְעוֹת —
בְּשֶׁהֵן תְּלִיּוֹת בֵּין אֶרֶץ וְשָׁמַיִם —
אֵת זֶה הַכָּאֵב שֶׁל שְׁתֵּי הַמּוֹלָדוֹת.

אֶתְכֶם אָנִי נִשְׁתַּלְתִּי פַעַמִּים,
אֶתְכֶם אָנִי צִמְחָתִי, אָרְנָיִם,
וְשָׁרְשֵׁי בִשְׁנֵי גוֹפִים שׁוֹנִיִּם.

ገጣሚዋ ከጥድ ዛፎች (עצי האורן) ጋር ራሷን ማመሳሰሏ የግጥሙን ትርጉም ይገነባዋል።
ይህንን ውሳኔ በምሳሌ አሳይ እና አብራራ።

"የይሁዳውያንን ጭፍጨፋ" (שוואה) ን ተከትለው የተጻፉ ግጥሞች

17. ከፊት-ህ ያለውን ግጥም አንብብ እና ከዚያ ቀጥሎ ያለውን ጥያቄ መልስ።

נצול / לאה איני

אָבִי מִתְקַשֵּׁר לְמִסְפָּר הַצְּלוּב לֹא עַל זָרוּעַ
וּמִקְשִׁיב-מִקְשִׁיב בְּדָרוּךְ.
בְּאַזֵּן הַשְּׂמָאלִית אֵינִי מִקְשִׁיב
זֶכֶר לְסִטְרָה מְכַפֵּי שֶׁל אֶס.אַס.
בְּאַזֵּן הַזֹּאת הוּא שׁוֹמֵעַ
שׁוֹמֵעַ בְּמִתְרִישׁ
אַךְ אֵת הָאֵזֶן הַבְּרִיָּאָה הוּא עוֹשֶׂה בְּאַפְרָקְסָת
לְסִיטִים שֶׁבָּאִים לֹא
מְדוּרָה, מְבוּנָה, מְאַוֶּשֶׁן
בְּקִרְוֹנוֹת
אָבִי צוֹרֵחַ אַחַת לְשָׁבוּעַ בְּאוֹמֶר -
שְׁלוֹמִי טוֹב
וְאַחֵר כֵּן הוּא הוֹפֵךְ אֵת רֹאשׁוֹ עַל הַפֶּה הַרְטָב
וְנִרְדָּם עַל צִדּוֹ הַיְמָנִי
נוֹתֵן אֵת אֶזְנוֹ הַמִּתֶּה לְבִכְיִי
בְּכִי הַמְהִלֵּךְ עַל בְּהוֹנוֹת.

ግጥሙ በሚቀጥሉት ቃላት ያልቃል፦

נוֹתֵן אֵת אֶזְנוֹ הַמִּתֶּה לְבִכְיִי

בְּכִי הַמְהִלֵּךְ עַל בְּהוֹנוֹת.

በእነዚህ መሥመሮች መሠረት የጭፍጨፋው ትውስታ አባትና ልጅ ባላቸው ግንኙነት መካከል ያደረገውን ተፅዕኖ አብራራ።

ጥንድነት (ዕድገት) እና ፍቅር

18. በፊት ህ ያለውን ግጥም አንብብና ከዚያን በኋላ ያለውን ጥያቄ መልስ።

שלומי / זלדה

1. א. ב. שלומי קשור בְּחוּט
אֶל שְׁלֹמֹה.

2. א. ב. וְהַחַיִּים הָאֵהוּבִים
וְתִקְוֹת הַשָּׁנָה הַנִּפְלְאוֹת
עִם אוֹצֵר הַרִיחוֹת, הַפְּרָחִים,
הַפָּרִי, הָעֵלִים וְהַרוּחוֹת,
וְעִם הָעֶרְפֶּל וְהַמָּטָר,
הַשֶּׁלֶג הַפְּתָאמִי
וְהַטֵּל,
תְּלוּיִים עַל חוּט הַכְּמִיָּה.

3. א. ב. אֲנִי וְאַתָּה וְהַשֶּׁבֶת.
אֲנִי וְאַתָּה וְחַיִּינוּ
בְּגִלְגֹּל הַקּוֹרֶם.
אֲנִי וְאַתָּה
וְהַשֶּׁקֶר.
וְהַפֶּחַד.
וְהַקֶּרְעִים.
אֲנִי וְאַתָּה
וּבֹרָא הַשָּׁמַיִם שָׂאִין לָהֶם
חֹף.

4. א. ב. אֲנִי וְאַתָּה
וְהַחִידָה.
אֲנִי וְאַתָּה
וְהַמָּוֶת.

ንግጥሙ ሁለተኛ ቤት መሠረት በተናጋሪዋ እና በፍቅረኛዋ መካከል ያለው ግንኙነት ምን ይለያል/ይገለጻል? መልስህን በምሳሌ አሳይና አብራራ።

ሰውና ማንነቱ

19. በፊት ሆኖ ሰውን ግጥም አንብብና ከዚያ በኋላ ሰውን ጥያቄ መልስ።

ድጋግ / ድጋግ

ድጋግ ሰው ነው ማንነቱ ለማሳወቅ፡

በሰው ሰው ሆኖ

ለሰው ነፃነት ማረጋገጥ፣ ለሰው ሰው

በሰው ሰው፣ በሰው ሰው፣

ሰው ሰው ሆኖ፣ ሰው ሰው፣

ሰው ሰው

ሰው ሰው፣ ሰው ሰው፣ ሰው ሰው

ሰው ሰው፣ ሰው ሰው፣ ሰው ሰው

ሰው ሰው፣ ሰው ሰው፣ ሰው ሰው

ሰው ሰው፣ ሰው ሰው፣ ሰው ሰው

ሰው ሰው፣ ሰው ሰው፣ ሰው ሰው

ሰው ሰው፣ ሰው ሰው፣ ሰው ሰው

ሰው ሰው፣ ሰው ሰው፣ ሰው ሰው

በሰው ሰው ሆኖ

ለሰው ነፃነት ማረጋገጥ

እነዚህ መሰረታዊ ተንትናቸው እና የግጥም ዋና መልዕክት እንዴት እንደሚገልጹት

አብራራ።

መልካም ዕድል!

የፈጠራ መብቱ ለአሰራር-አል መንግሥት የተጠበቀ ነው።
መገልበጥም ሆነ ማሳተም በት/ሚኒስቴር ፈቃድ ብቻ ነው።

በሀገር!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך